

СИЛАБУС

Кафедра загальної гігієни та екології

Дисципліна з підготовки доктора філософії
ОК7 «ПУБЛІКАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ»

Спеціальність	I2 Медицина
Освітня програма	ОНП «Медицина»
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни (обов'язкова/ вибіркова)	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальне навантаження	1,5 кредити
Курс / семестр	2 курс / 3 семестр
Укладач (і)	к.біол.н. доц. ЗВО Інна ДРЕЖЕНКОВА
Викладач (і), гостьові лектори	доц. ЗВО Інна ДРЕЖЕНКОВА
Місце проведення, контакти	http://vnmu.edu.ua/ кафедра загальної гігієни та екології Україна, Вінниця, вул. Пирогова, 56

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Коротка анотація курсу, актуальність.

Сучасний освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою фундаментальних теоретичних знань, умінь, навичок та міждисциплінарних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Освоєння методології наукової й педагогічної роботи та проведення власного наукового дослідження вимагає не лише отримання результатів, що мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а й їх належного оприлюднення у вигляді високоякісних публікацій на засадах академічної доброчесності (Закон України «Про вищу освіту»).

Актуальність дисципліни зумовлена необхідністю ефективної інтеграції українських науковців у світовий дослідницький простір, де системна публікаційна активність та наукометричні показники є ключовими маркерами визнання здобутків, спроможності залучати грантове фінансування та здійснювати трансфер знань. Курс виступає практичним інструментом побудови індивідуальної публікаційної стратегії аспіранта та формування його фахового авторитету в міжнародному науковому співтоваристві.

Навчальна дисципліна спрямована на підготовку здобувачів ступеня PhD до володіння глибинними професійними знаннями щодо підготовки та супроводу наукових публікацій, універсальними навичками їх оформлення згідно з міжнародними стандартами видань, а також уміннями обґрунтованого вибору наукових часописів, що відповідають рівню та специфіці підготовлених результатів.

Програма поєднує опанування методології побудови академічних статей за міжнародним стандартом IMRAD, практику аналітичної роботи в наукометричних базах даних (Scopus,

Web of Science, Google Scholar), вивчення політик наукових видань та принципів відкритої науки (*Open Science*).

Особлива увага приділяється таким напрямкам:

Академічній доброчесності та науковій етиці: захисту авторських прав, запобіганню плагіату, самоплагіату, фабрикації й фальсифікації даних, роботі з антиплагіатними системами та етичним нормам використання інструментів штучного інтелекту в наукових дослідженнях.

Міжнародним стандартам структурування праць (IMRAD): алгоритмам логічної побудови наукової статті, академічному письму, оформленню графічних/табличних даних та правилам створення анотацій і висновків.

Наукометричним інструментам та аналітиці: обчисленню та інтерпретації показників впливовості (h-index), розпізнаванню некоректних чи «хижацьких» видань (*predatory journals*).

Управлінню авторськими цифровими профілями: створенню, синхронізації та адмініструванню дослідницьких ідентифікаторів (ORCID, ResearcherID, Scopus Author ID, Google Scholar Citation).

Автоматизації дослідницької діяльності: практичному використанню бібліографічних менеджерів (*Zotero, Mendeley, EndNote*) для форматування джерел та систематизації наукової літератури.

Стратегічному плануванню публікаційної діяльності: алгоритмам підбору видань відповідно до рівня дослідження, взаємодії з рецензентами та редакційними колегіями, супроводу статті на етапах рецензування та доопрацювання.

У результаті вивчення дисципліни аспіранти набудуть спроможності Самостійно готувати оригінальні наукові статті, що відповідають вимогам високореєтингових фахових та міжнародних видань, проводити комплексний наукометричний аналіз та обирати оптимальні майданчики для оприлюднення результатів власного дисертаційного дослідження, дотримуватися норм академічної етики та застосовувати інструменти перевірки тексту на оригінальність, ефективно презентувати власні наукові результати в умовах світової наукової комунікації.

Передреквізити. Вивчення дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» є інтегративним процесом, що поєднує фундаментальну підготовку дослідника з опануванням сучасних інструментів наукової комунікації, аналітики та публікаційного менеджменту. Це формує системне розуміння механізмів трансферу нових знань, підвищує видимість наукових результатів та забезпечує ефективну інтеграцію здобувача у міжнародний дослідницький простір. Вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: «Філософія та методологія науки» (в частині етики наукового пошуку та логіки пізнання); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (в частині написання Academic English та перекладу анотацій); «Інформаційні технології в наукових дослідженнях» (в частині роботи з базами даних та цифровими сервісами).

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета та завдання курсу. Метою викладання навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти комплексної системи теоретичних знань, методологічних підходів та практичних навичок щодо стратегічного управління результатами власної наукової діяльності у глобальному інформаційно-дослідницькому просторі, підвищення наукометричних показників та забезпечення інтеграції у світову академічну спільноту на засадах академічної доброчесності.

Реалізація мети дисципліни передбачає розв'язання комплексу міждисциплінарних навчально-дослідницьких завдань, спрямованих на формування у здобувачів практичних

алгоритмів підготовки наукових праць, цифровізацію дослідницької діяльності та засвоєння етичних норм сучасного академічного середовища.

Завданнями дисципліни є:

Опанування структурно-логічної побудови оригінальних наукових статей за міжнародним стандартом IMRAD (*Introduction, Methods, Results, and Discussion*);

Набуття навичок підготовки високоякісних метаданих (назв, структурованих анотацій та релевантних ключових слів), що забезпечують високу цитованість праці;

Формування культури академічного стилю та адаптації наукових результатів під вимоги англomовних високореєтингових видань.

Опанування функціоналу міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, а також пошукової системи Google Scholar для проведення глибокого аналізу предметного поля;

Засвоєння алгоритмів коректного вибору та верифікації наукових видань для публікації;

Створення, налаштування та систематична синхронізація унікальних цифрових ідентифікаторів науковця (ORCID, ResearcherID/Web of Science Researcher Profile, Scopus Author ID).

Опанування нормативно-правової та етичної бази академічної доброчесності, принципів відкритої науки (*Open Science*) та захисту інтелектуальної власності;

Вивчення методології первинної перевірки наукових текстів за допомогою антиплагіатних систем, а також належна інтерпретація та аналіз звітів подібності;

Виявлення та ідентифікація маніпуляцій з текстом і даних, вивчення етичних меж та інструментів детекції текстових генеративних моделей штучного інтелекту у наукових дослідженнях.

Впровадження в повсякденну дослідницьку практику бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley, EndNote) для створення власних цифрових бібліотек, коректного цитування джерел та автоматичного формування списків літератури згідно з міжнародними стилями (APA, IEEE, Vancouver, Chicago тощо);

Засвоєння інструментів командної роботи над науковими проєктами та обміну дослідницькими даними в цифровому середовищі.

Розробка довгострокового плану публікаційної активності на період підготовки дисертаційного дослідження;

Засвоєння етики та правил комунікації з редакційними колегами, а також механізмів ефективної взаємодії з рецензентами на етапах зовнішнього peer-review та доопрацювання рукописів.

Постреквізити освітнього компонента. Дисципліна є фундаментом для якісного виконання наукової складової освітньо-наукової програми, а саме: підготовки та публікації статей у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science (необхідних для допуску до захисту); проходження процедури попередньої експертизи дисертації на стан академічної доброчесності; апробації результатів дослідження на міжнародних конференціях та презентації власного наукового доробку у світовому цифровому просторі.

Предмет формує засади поглибленого вивчення аспірантом мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів у публікаціях, що входять до наукометричних баз різного рівня.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами,

оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медикобіологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

Організовувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди); демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Лекції:	0
Практичні заняття:	20
Самостійна роботи:	25
Всього	45

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви модулів і тем
Модуль 1 «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»	
Змістовий модуль 1. Публікаційна активність та наукометричні бази даних	
1.	Публікаційна активність. Наукометрія. Наукометричні показники.
2.	Технології та штучний інтелект у наукометрії
3.	Види наукових публікацій та вимоги до їх написання.
4.	Особливості оформлення дисертації та супровідних документів. Бібліографія.
5.	Поняття академічного плагіату та його різновиди. Нормативно-правові засади боротьби з плагіатом у освітньому процесі. “Антиплагіатні” програми.
6.	Особливості роботи в базі даних Scopus
7.	Особливості роботи бази даних Google Академія
8.	Наукометричні база даних Google Академія (Google Scholar) та Index Copernicus (IC)
9.	Огляд наукометричних баз даних активності та індексів впливу діяльності окремих учених і дослідних організацій
10.	Науково-видавнича інфраструктура «Наукова періодика України» (Scientific Periodicals of Ukraine)
11.	Міжнародний реєстр учених ORCID

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних	<u>Методи</u> : усне або письмове опитування та тестування, розв’язання ситуаційних задач
---------------------------------	---

заняттях	
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Проводиться на останньому практичному занятті і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmui.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmui.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова
([https://www.vnmui.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmui.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf))

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролю	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 122 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою): 100% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань аспіранта

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей;

вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи аспіранта ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом

академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поводження в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацюють навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. Для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» на практичних заняттях аспірант має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускаються до заняття.

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри загальної гігієни та екології; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то аспірант має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку аспірантів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Студенту/аспіранту/форма навчання/курс/навчально-методичні матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології/ Аспіранту).

10. ЛІТЕРАТУРА

Основна з дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»:

1. Академічна доброчесність та публікаційна етика в освітньому середовищі: навч.-метод. посіб. / за ред. В. С. Білозубенка. — Дніпро: ДУЕП, 2023. — 156 с.
2. Баришев С. О. Основи наукометрії: методи, показники та інструменти аналізу: підручник. — Київ: Наукова думка, 2022. — 210 с.

3. Бібліографічні менеджери у науковій діяльності (Zotero, Mendeley): практ. посіб. / уклад. О. М. Петренко. — Харків: ХНУ ім. В. Каразіна, 2024. — 98 с.
 4. Васильєв О. В. Підготовка та публікація наукової статті у виданнях Scopus та Web of Science: практичні поради. — Львів: Новий Світ-2000, 2023. — 142 с.
 5. Глобальні наукометричні бази даних: архітектура та функціонал: навч. посіб. / Т. М. Колесникова та ін. — Київ: КІП ім. Ігоря Сікорського, 2022. — 176 с.
 6. Доценко С. І. Цифровий профіль науковця: ORCID, Scopus Author ID, ResearcherID: навч. посіб. — Запоріжжя: ЗНУ, 2023. — 112 с.
 7. Ковальчук О. О. Академічне письмо та стилістика наукового тексту: курс лекцій. — Одеса: ОНУ, 2021. — 204 с.
 8. Методологія наукових досліджень та публікаційна стратегія: підручник / за заг. ред. М. П. Коваленка. — Київ: Видавничий центр «Академія», 2024. — 320 с.
 9. Написання анотацій та підбір ключових слів для англomовних видань: метод. вказівки. — Вінниця: ВНТУ, 2023. — 64 с.
 10. Наукометричні метрики успіху: від імпаکت-фактора до індексу Гірша: монографія / І. В. Серов. — Полтава: ПНПУ, 2022. — 188 с.
 11. Організація науково-дослідної діяльності та робота з базами даних: посібник для аспірантів. — Тернопіль: ТНПУ, 2024. — 144 с.
 12. Оригінальність наукового тексту: технології перевірки та запобігання плагіату: практ. рек. / уклад. Л. М. Іванова. — Київ: НаУКМА, 2023. — 82 с.
 13. Пошук журналів у Scopus за квартілями та предметними областями: довідник. — Чернівці: ЧНУ, 2021. — 90 с.
 14. Професійна репутація вченого у цифрову епоху: Publons та Google Scholar: навч. посіб. — Суми: СумДУ, 2022. — 128 с.
 15. Сидоренко В. А. Стандарт IMRAD: логіка та структура сучасної наукової статті. — Житомир: ЖДУ, 2023. — 110 с.
 16. Стратегічне планування публікаційної активності: навч. посіб. / О. Д. Мельник. — Івано-Франківськ: ПНУ, 2024. — 160 с.
 17. Цифрова присутність науковця та розвиток персонального бренду: навч.-метод. посіб. — Миколаїв: ЧНУ ім. П. Могили, 2023. — 134 с.
 18. Штучний інтелект у наукових дослідженнях: етика та практика використання ChatGPT: посібник. — Київ: Освіта України, 2024. — 148 с.
- Видання англійською мовою*
19. Chowdhary N., Sunayana, Prakash M. Research and Publication Ethics: An Introduction. — London: Routledge India, 2024. — 296 p.
 20. Gastel B., Day R. A. How to Write and Publish a Scientific Paper. 9th ed. — Cambridge: Cambridge University Press, 2022. — 340 p.
 21. Jibu M., Osabe Y. Scientometrics: Assessment of Technological Emergence. — London: BoD, 2022. — 242 p.
 22. Neuwirth L. S. Strengthening Ethical Standards and Practice in Academic Research and Writing. — Hershey: IGI Global, 2024. — 315 p.
 23. Oermann M. H. Writing for Publication in Nursing and Healthcare: Getting it Right. — New York: Springer Publishing, 2023. — 280 p.
 24. Semalty A. Academic Writing: With Research & Publication Ethics. — Hyderabad: BS Publications, 2021. — 210 p.
 25. Wallwork A. English for Writing Research Papers. — Cham: Springer Nature, 2022. — 380 p.

Допоміжна з дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»:

1. Бібліографічний опис: ДСТУ 8302:2015 та міжнародні стилі APA, MLA: метод. рек. — Черкаси: ЧНУ, 2022.
2. Бондаренко П. О. Моніторинг журнальних метрик у Web of Science. — Луцьк: ВНУ, 2023.

3. Вимоги до написання дисертацій та монографій: довідник. — Київ: МОН України, 2021.
 4. Зайченко А. О. Цифровий ідентифікатор об'єкта (DOI) як стандарт сучасної публікації. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2020. № 3. С. 40–44.
 5. Індекс Гірша: переваги, недоліки та альтернативи: метод. рек. Суми: СумДУ, 2021. 24 с.
 6. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 5-те вид. Київ: Знання, 2020. 250 с.
 7. Критерії вибору «хижацьких» видань: як не стати жертвою шахраїв. — Дніпро: ДНУ, 2021.
 8. Кузнецов М. С. Відкрита наука (Open Science): концепції та інструменти. *Український соціум*. 2021. № 2. С. 102–115.
 9. Маркетинг наукового результату: підвищення цитованості. — Херсон: ХДУ, 2024.
 10. Методичні рекомендації щодо використання Web of Science ResearcherID. Київ: НТУУ «КПІ», 2022. 18 с.
 11. Миронова О. В. Академічне письмо англійською мовою для науковців. Харків: Право, 2021. 196 с.
 12. Нові форми наукової комунікації: соціальні мережі для вчених. *Науковий світ*. 2022. № 5. С. 21–27.
 13. Пошукові алгоритми Scopus: секрети ефективного запиту. — Кропивницький: ЦНТУ, 2022.
 14. Рекомендації щодо заповнення авторського профілю в Google Scholar. Львів: ЛНУ, 2023. 12 с.
 15. Робота з Author Feedback Wizard: крок за кроком. — Ужгород: УЖНУ, 2023.
 16. Системи перевірки тексту на плагіат: порівняльний огляд. *Сучасні інформаційні технології*. 2022. № 2. С. 88–95.
 17. Створення та управління профілем ORCID: інструкція для науковця. Дніпро: ДНУ, 2023. 15 с.
 18. Термінологічний словник з наукометрії та публікаційного менеджменту. — Київ: Академперіодика, 2021.
 19. Управління бібліографією в хмарних сховищах. — Маріуполь/Київ: ДонНУ, 2022.
 20. Шевченко Л. І. Мова та стиль наукового тексту: практ. поради. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. 120 с.
- Видання англійською мовою*
21. 15. Chen N. Authenticity and Ethics in Academic Writing and Publishing. — Ethics International Press, 2026.
 22. Hengl T., Gould M. The Open Science Cookbook. — Wageningen: OpenGeoHub, 2023.
 23. Holmberg K. Altmetrics for Information Professionals. — Elsevier, 2021 (updated reprint).
 24. MacPhail T. Academic Publishing: Realities and Strategies. — Cambridge: MIT Press, 2023.
 25. Nicholas D. The New World of Scholarly Communication. — London: CIBER Research, 2024.
 26. Thomson P., Kamler B. Detoxing the Thesis. — London: Routledge, 2022.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Сайт кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра>
3. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
4. **Scopus** — міжнародна наукометрична та реферативна база даних компанії Elsevier. URL: <https://www.scopus.com>
5. **Web of Science (Clarivate Analytics)** — мультидисциплінарна реферативно-наукометрична платформа та база даних наукового цитування. URL: <https://www.webofscience.com>

6. **Google Scholar (Гугл Академія)** — спеціалізована вільна пошукова система за повними текстами та метаданими наукових публікацій. URL: <https://scholar.google.com.ua>
7. **ORCID (Open Researcher and Contributor ID)** — міжнародний реєстр унікальних цифрових ідентифікаторів науковців та міжплатформний профіль дослідника. URL: <https://orcid.org>
8. **SCImago Journal & Country Rank (SJR)** — аналітичний портал журнальних метрик, показників кuartилів (\$Q1–Q4\$) та авторитетності наукових видань бази Scopus. URL: <https://www.scimagojr.com>
9. **DOAJ (Directory of Open Access Journals)** — незалежний міжнародний директорій та каталог рецензованих журналів відкритого доступу. URL: <https://doaj.org>
10. **Державна науково-технічна бібліотека України (ДНТБ України)** — провідний інформаційний та наукометричний центр, національний координатор передплати до міжнародних баз даних. URL: <https://gntb.gov.ua>
11. **Think. Check. Submit.** — міжнародний глобальний сервіс та чекліст для оцінки надійності, етичності й репутації наукових журналів і видавництв. URL: <https://thinkchecksubmit.org>
12. **Освітньо-науковий хаб «Наука та метрика»** — інформаційно-аналітичний ресурс з питань наукометрії, публікаційної активності та розвитку науки. URL: <https://nim.media>
13. **Офіційний вебпортал Міністерства освіти і науки України (Розділ «Наука»)** — нормативно-правова база, стандарти та офіційні роз'яснення щодо атестації кадрів і публікаційної політики. URL: <https://mon.gov.ua/uk/nauka>

Силабус з дисципліни “ Публікаційна активність та наукометричні бази даних ” обговорено та затверджено на засіданні кафедри загальної гігієни та екології
(протокол №1 від «28» серпня 2026 р.)

Відповідальний(а) за курс:
к.біол.н., доц. ЗВО

(підпис)

Інна ДРЕЖЕНКОВА

Завідувач кафедри
загальна гігієна та екологія
к.мед.н, доцент ЗВО

(підпис)

Ольга БРАТКОВА